

СОВЕТ
ЗВЕЗДИНСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ ДРОЖЖАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧҮПРӘЛЕ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЗВЕЗДА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

Хорновар-Шигали авылы

РЕШЕНИЕ

КАРАР

18 декабрь 2020 ел

№ 7/1

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Звезда авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр hәм естәмәләр керту турында

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Звезда авыл жирлеге Уставының 32 статьясындагы 1 пунктының 1 пунктчасы нигезендә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Звезда авыл жирлеге Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Звезда авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр hәм естәмәләр кертергә.

2. Россия Федерациясе Юстиция министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Идарәсендә дәүләт теркәвеннән соң әлеге карарны торак пунктлар территорияләрендә урнашкан махсус мәгълүмат стендларында игълан итәргә: Хорновар-Шигали авылы, жирле администрация бинасы, үзәк урамы, 5; Яңа Шигали авылы, ФАП бинасы, Школьная урамы, 1; Коршанга-Шигали авылы, ФАП бинасы, Комсомол урамы, 12; Чепкас-Илмәт авылы, мәдәният йорты бинасында, Клуб урамы, 4 hәм Звезда авыл жирлегенең рәсми сайтында урнаштырырга.

3. Әлеге карап, гамәлдәге законнарда каралган очраклардан тыш, рәсми басылып чыккан мизгелдән үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль районы
Звезда авыл жирлеге башлыгы:

М.В.Денисова

Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль районы
Звезда авыл жирлеге
Советының 18.12.2020 елның
№7/1 карарына күшымта

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Звезда авыл
жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм ёстәмәләр

7 статьяның 1 пунктына түбәндәге эчтәлекле 18 пунктча ёстәргә:

18) полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләп торучы хезмәткәргә һәм аның гайлә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан күрсәтелгән вазыйфаны биләү чорында торак урыны бируд.»;

12.1 статьяның 3 пунктына түбәндәге эчтәлекле 10 һәм 11 пунктчалар ёстәргә:

10) жирлек Советы вәкаләтләре гражданнар жыене тарафыннан ғамәлгә ашырыла торган жирлектә инициативалы проектларны тәкъдим итү, әзерләү, сайлап алу һәм тормышка ашыру мәсьәләләре буенча.»;

11) Татарстан Республикасы Законы нигезендә жирлек составына керүче торак пункт территорииясе яисә муниципаль район чикләрендә урнашкан торак пунктның әлеге өлешендә гражданнарның үзара салым акчаларын керту һәм куллану мәсьәләсе буенча.»;

түбәндәге эчтәлекле 4.1 пунктын ёстәргә:

«4.1. Әлеге статьяның 3 пунктындагы 11 пунктчасында караплан граjdаннар жыене авыл жирлеге Советы тарафыннан кимендә 10 кеше булган торак пункт территорииясенең тиешле өлешендә яшәүчеләр төркеме инициативасы белән чакырылырга мөмкин.

Жирлек составына керүче торак пункт территорииясенең яисә граjdаннарның үзара салым акчасын керту һәм алардан файдалану мәсьәләсе буенча граjdаннар жыене үткәрелә торган муниципаль район чикләрендә авылара территорииядә урнашкан өлешенең чикләрен билгеләү критерийлары Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.»;

түбәндәге эчтәлекле 15.1 статья ёстәргә:

«Статья 15.1. Инициативалы проектлар

1. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне яки жирле үзидарә органнарына хәл итү хокукуы бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү буенча муниципаль берәмлек яисә аның өлешендә яшәүчеләр өчен ёстенлекле әһәмияткә ия булган чарапларны ғамәлгә ашыру максатларында жирлекнең башкарма комитетына инициативалы проект кертелергә мөмкин. Инициативалы проектлар ғамәлгә ашырыла торган муниципаль берәмлек территорииясенең бер өлешен билгеләү тәртибе жирлек Советының норматив хокукий акты белән билгеләнә.

2. Инициативалы проектны керту инициативасы белән, жирлек территориясендә яшәүче ун елдан да ким булмаган һәм уналтынчы яшкә житкән, жирле иҗтимагый үзидарә органнары, иске авыл жирлеге (алга таба - проект инициаторлары) инициативалы төркем чыгыш ясарга хокуклы. Инициатив төркемнәң минималь саны жирлек Советының норматив хокукий акты белән киметелергә мөмкин. Проект инициаторы булып чыгу хокукуы авыл жирлеге Советының норматив хокукий акты нигезендә шулай ук жирлек территориясендә эшчәнлек алыш баручы башка затларга да бирелергә мөмкин.

3. Инициативалы проект үз эченә тубәндәге мәгълүматларны алтырга тиеш:

- 1) жирлек халкы яки аның өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган проблеманы тасвирилау.;
- 2) әлеге проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;
- 3) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән нәтижәләрен) тасвирилау;
- 4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәклө чыгымнары алдан исәпләү;
- 5) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;
- 6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынган затларның планлаштырылган (мөмкин) финанс, мөлкәт һәм (яки) хезмәт катнашуы туринда белешмәләр;
- 7) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен, планлаштырылган инициатив түләүләр күләмнән тыш, әлеге акчаларны файдалану күздә тотылган очракта, жирле бюджет акчалары күләменә курсату (статья исеме 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);
- 8) жирлек территориясенә яисә аның өлешенә курсәтмә, аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак, жирлек Советының норматив хокукий актында билгеләнгән тәртип нигезендә.;;
- 9) жирлек Советының норматив хокукий актында каралган башка белешмәләр.

4. Инициативалы проект, аны авыл жирлеге башкарма комитетына керткәнчә, гражданнар жыенында, жыелышында яки конференциясендә, шул исәптән территориаль иҗтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыенында, жыелышында яки конференциясендә каралырга тиеш. Шул ук вакытта бер жыенда, бер жыелышта яки гражданнарын бер конференциясендә берничә инициативалы проектны карау мөмкин.

Авыл жирлеге Советының норматив-хокукий акты белән гражданнарын инициативалы проектка ярдәм итү турындагы мәсьәлә буенча фикерен ачыклау, шулай ук гражданнарны сораштыру, аларның имзаларын жыю юлы белән дә күздә тотылыша мөмкин.

Проект инициаторлары инициативалы проектны авыл жирлеге башкарма комитетына керткәндә, аца жыен, жыелыш яки гражданнар конференцияләре беркетмәсен, гражданнарны сораштыру нәтижәләрен һәм (яки) жирлек халкының инициатив проектын яки аның өлешендәге инициативалы проектны хуплауларын раслаучы кул кую кәгазыләрен куялар.

5. Инициативалы проектны авыл жирлеге башкарма комитетына керту түрүндагы мәгълүмат инициативалы проект кертелгәннән соң өч эш көне эчендә жирлекнең "Интернет" мәгълүмат-телеқоммуникация чөлтәрендәге рәсми сайтында бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм урнаштырылырга тиеш һәм әлеге статьяның 3 пунктында күрсәтелгән белешмәләр, шулай ук проект инициаторлары түрүндә белешмәләр булырга тиеш.

Бер үк вакытта гражданнар жирлек башкарма комитетына инициатив проект буенча үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен бирү мөмкинлеге түрүндә хәбәр итәләр, аларны тәкъдим итү вакыты биш эш көненнән дә ким булмаска тиеш. Үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен унтуғыз яше тулган жирлек халкы жибәрергә хокуклы. Авыл жирлеге башкарма комитеты әлеге мәгълүматны "Интернет" мәгълүмат-телеқоммуникация чөлтәрендә урнаштыру мөмкинлеге булмаса, әлеге мәгълүмат әлеге жирлек составына кергән муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырыла. Авыл торак пунктында әлеге мәгълүмат иске авыл торак пункты гражданнарына житкерелергә мөмкин.

6. Инициативалы проект авыл жирлеге башкарма комитеты тарафынан кертелгән көннән соң 30 көн эчендә мәжбүри каралырга тиеш.

Авыл жирлеке башкарма комитеты инициативалы проектны карау нәтижәләре буенча түбәндәге каарларның берсен кабул итә:

1) жирле бюджет түрүндагы каарда каарлган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә жирле бюджет проектын төзу һәм карау (жирле бюджет түрүндагы каарга үзгәрешләр керту) тәртибе нигезендә тиешле максатларга һәм (яисә) тиешле максатларга һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре чикләрендә инициативалы проектны хупларга һәм аны эшне дәвам итәргә.);

2) инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тартырга һәм инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, проектны инициаторларына кире кайтарырга.

7. Жирлек башкарма комитеты инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту түрүндә очракларның берсендә каар кабул итә:

1) инициатив проектны керту һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү.;

2) инициативалы проектның федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, жирлек уставы таләпләренә туры килмәве.;

3) жирле үзидарә органнарында кирәклө вәкаләтләр һәм хокуклар булмау сәбәпле, инициативалы проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау.;

4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәк булган акчалар күләмендә жирле бюджет акчалары булмау (аларны формалаштыру чыганагы инициативалы түләүләр булмаган).;

5) инициативалы проектта тасвирланган проблеманы нәтиҗәлерәк ысул белән хәл итү мөмкинлеге булу;

6) инициативалы проектны конкурс нигезендә сайлап алуны узмаган дип тану.

8. Жирлекнең башкарма комитеты әлеге статьяның 5 пунктында 5 пунктчасында каарлган очракта, проект инициаторларына инициативалы проектны бергәләп эшләп бетерергә, шулай ук аны башка муниципаль

беремлекнен яисә дәүләт органының жирле үзидарә органына аларның компетенциясе нигезендә тәкъдим итәргә тиеш.

9. Инициативалы проектларны тәкъдим итү, керту, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәру тәртибе жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

10. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансферлар исәбенә финанс ярдәме алу очен тәкъдим ителә торган инициативалы проектларга карата инициативалы проектлар, инициативалы проектларны карау тәртибе, шул исәптән аларга ярдәм итүдән, баш тарту очен нигезләр, мондый инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алу тәртибе һәм критерийлары Татарстан Республикасы законы һәм (яисә) башка норматив хокукий акты нигезендә билгеләнә. Бу очракта пунктларның таләпләре 3, 6, 7, 8, 9, 11 әлеге статьяның 12 пункты да кулланылмый.

11. Әгәр жирлек башкарма комитетына берничә инициатива проекты кертелгән булса, шул исәптән өстенлекле проблемаларны тасвирау белән, жирлек башкарма комитеты конкурс нигезендә сайлап алуны оештыра һәм бу хакта проект инициаторларына хәбәр итә.

12. Инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәру коллегиаль органга (комиссиягә) йөкләнә, аның Формалаштыру һәм эшчәнлек тәртибе жирлек Советының норматив хокукий акты белән билгеләнә. Коллегиаль орган (комиссия) составы жирлекнен башкарма комитеты тарафыннан формалаштырыла. Шул ук вакытта коллегиаль орган (комиссия) әгъзаларының гомуми саныннан яртысы жирлек Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнергә тиеш. Проект инициаторларына һәм аларның вәкилләрен конкурс нигезендә сайлап алуны уздырганда коллегиаль орган (комиссия) инициативалы проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен бәян итү мөмкинлеге тәэмин итепергә тиеш.

13. Проект инициаторлары, жирлек территорияндә яшәүче башка гражданиндар, гражданиндар жыене, жыгельшы яки конференциясе белән вәкаләтле затлар, шулай ук Россия Федерациясе законнары белән билгеләнә торган башка затлар инициативалы проектны Россия Федерациясе законнарына каршы килми торган рәвешләрдә гамәлгә ашыруны ижтимагый контролльдә тотарга хокуклы.

14. Жирлек Башкарма комитетының инициатив проектын карау, инициатив проектны тормышка ашыруның барышы, шул исәптән акча средствонардыннан файдалану, милек һәм (яки) аны тормышка ашыруда кызыксынган затларның хезмәт катнашуы турында мәгълүмат бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм жирлекнен рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырылырга тиеш. Авыл жирлеге Башкарма комитетының инициатив проектны тормышка ашыру нәтижәләре турындагы хисабы инициативалы проектны тормышка ашыру тәмамланганнан соң 30 календарь көн эчендә жирлекнен рәсми сайтында басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) һәм "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырылырга тиеш. Авыл жирлеге башкарма комитеты әлеге мәгълүматны "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштыру мөмкинлеге булмаса, әлеге мәгълүмат әлеге жирлек составына кергән муниципаль районның

рәсми сайтында урнаштырыла. Авыл торак пункттында өлеге мәгълүмат иске авыл торак пункты гражданнарына житкерелергә мөмкин.»;

16 статьяда:

а) 6 пунктны түбәндәге эчтәлекле 7 пунктча өстәргә:

7) инициативалы проектны тикшерү һәм аны хуплау мәсьәләсе буенча карап кабул итү.»;

түбәндәге эчтәлекле 10.1 пункттын өстәргә::

«10.1. Территориаль ижтимагый үзидарә органнары инициативалы проектны проект инициаторлары сыйфатында тәкъдим итә алалар.»;

18.1 статьяның 6 пунктчасын түбәндәге эчтәлекле 4.1 пунктчага өстәргә:

«4.1) авыл торак пункттында яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган мәсьәләләр буенча инициативалы проект керту турында инициатива белән чыгыш ясарга хокуклы;»;

20 статьяда:

а) 1 пунктта «жирлекнәң жирле үзидарә вазыйфаи затларын билгеләү» сүзләреннән соң «инициативалы проектларны керту һәм аларны карау мәсьәләләре буенча фикер алышу "сүзләрен өстәргә,»;

б) 2 пунктны түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә:

«Инициативалы проектларны керту һәм аларны карау мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышында уналтынчы яшькә житкән Тиешле территориядә яшәүчеләр катнашырга хокуклы. Инициативалы проектларны керту мәсьәләләрен карау һәм тикшерү максатларында гражданнар жыелышын билгеләү һәм үткәрү тәртибе жирлек Советының норматив хокукий акты белән билгеләнә.»;

22 статьяда:

а) 2 пунктны түбәндәге эчтәлекле тәкъдим белән өстәргә: "гражданнарынч инициативалы проектка ярдәм итү турындағы фикерен ачыклау мәсьәләсе буенча гражданнар арасында үткәрелгән сораштыруды уналтынчы яшькә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган жирлек яисә аның елешендә яшәүчеләр катнашырга хокуклы.»;

б) 3 пунктны түбәндәге эчтәлекле 3 пунктча өстәргә:

"3) унтугыз яшькә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителгән жирлек халкы яисә аның бер өлеше - өлеге инициативалы проектка ярдәм итү турында гражданнарынч фикерен ачыклау өчен.»;

в) 7 пунктның 1 пунктчасын «жирлек халкы өчен "сүзләрен өстәргә»;

29 статьяның 2 пунктына түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә::

«Жирлек Советы депутатына үз вәкаләтләрен дайими рәвештә гамәлгә ашыру өчен эш урынын (вазыйфаларын) айга ике һәм алты эш көненнән дә ким булмаган чорга саклап калу гарантияләнә.»;

42 статьяның 3 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

3. Жирлек башлыгы хокуклы түгел:

«1) эшмәкәрлек эшчәнлеге белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгыльләнергә;

2), түбәндәгे очраклардан тыш, коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга:

а) сәяси партия, һөнәр берлеге органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан түләүсез Идарәдә катнашу, башка ижтимагый оешманың, торак, торак төзелеше, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыелышында (конференция) катнашу;

б) коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыелышында катнашу (конференция)), Татарстан Республикасы Президентының Татарстан Республикасы Президенты р. н. Миннекеевының Татарстан Республикасы Президенты р. н. Миннекеевының Татарстан Республикасы Президенты р. н. Миннекеев тарафыннан билгеләнгән тәртиптә, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре советында, башка муниципаль берәмлекләрнең берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү;

г) муниципаль берәмлек исеменнән оешманы гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындағы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә муниципаль берәмлекнең идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә, гамәлгә куючы (акционер) булган оешманы гамәлгә куючы (акционер) мәнфәгатьләрен муниципаль берәмлек исеменнән гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталында өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен);

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнергә, мөгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлектән тыш. Шул ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса;

4) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, Попечительләр яки Күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган һәм аларның структур бүлекчәләре составына керергә.»;

48 статьяда:

15 пунктта "күпфатирлы йорттагы бина "сұзләрен" торак биналар " сұзләренә алмаштырырга»;

тұбәндәге әчтәлекле 23 пункт өстәргә::

«23) полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләгән хезмәткәргә һәм аның гайлә әгъзаларына хезмәткәр тарафынан күрсәтелгән вазыйфанды биләу чорында торак урыны бирә.»;

71 статьяның 3 пунктына тұбәндәге әчтәлекле 3 пунктча өстәргे:

Гадәттән тыш хәлләр режимнары ғамәлдә булған чорда табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетеру максаттарында эшләнгән норматив хокуқый актлар проектлары.»;

91 статьяның 3 пунктын үз көчен югалткан дип танырга.

93 статьяда:

1 пунктта «торак пункт» сұзләреннән соң «(яисә аның территориясенең бер өлеше), жирилек составына керүче йә муниципаль район чикләрендә авылара территориядә урнашкан сұзләрне өстәргә)»;

2 пунктта «4.1» сүзен «4, 4.1 һәм 4.3 " сұзләренә алмаштырырга»;